

JAK USPRAWNIAĆ PERCEPCJĘ WZROKOWĄ

(w tym: uwagę, pamięć, spostrzegawczość, analizę i syntezę oraz koordynację wzrokowo-ruchową)

WSKAZÓWKI DLA RODZICÓW – do pracy z dzieckiem w domu

Obserwacja:

- najbliższego otoczenia w różnych okolicznościach (co widzisz w tym pokoju, co jest na stole, itp.);
- tego, co znajduje się wokół dziecka (ludzi, zwierząt, rzeczy, itp.);
- czynności wykonywanych przez różne osoby (np. co robi mama);
- naśladowanie czynności (zabawy odtwórcze, które są wstępem do zabaw tematycznych);
- nazywanie obserwowanych figur geometrycznych (pokazujemy figury, dziecko je nazywa) i rysowanie (odtworzenie) eksponowanych wzorów.

Wyszukiwanie:

- przedmiotów, zabawek itp. wskazanych przez rodzica w najbliższym otoczeniu („gdzie schował się miś?, daj mi go”);
- przedmiotów w materiałach przygotowanych przez rodzica (np. „poszukaj takiego samego klocka, takiej samej kredki”);
- obrazka do przedmiotu wskazanego przez rodzica;
- obrazka do nazwy przedmiotu wskazanej przez rodzica;
- figury geometrycznej do wzoru na obrazku (koło, kwadrat lub więcej – wg możliwości dzieci);
- ukrytych przedmiotów na obrazku (duże, charakterystyczne kształty, dobrze wyeksponowane np. obrazek samochodu - pokaż, gdzie są koła);
- brakujących elementów w rysunkach, ukrytych szczegółów na obrazkach;
- ukrytych figur w mozaice;
- różnic pomiędzy obrazkami;
- wykrywanie niedorzeczności w treści obrazków.

Zapamiętywanie:

- jak największej liczby przedmiotów znajdujących się na obrazku, wyliczanie ich po przerwie;
- jak największej liczby eksponowanych figur i wskazywanie ich po krótkiej przerwie wśród innych figur oraz określanie miejsca ich położenia;
- graficzne odtwarzanie z pamięci uprzednio widzianych krótko eksponowanych figur i kształtów;
- odtworzenie z pamięci eksponowanych przedmiotów i wskazanie po krótkiej przerwie miejsca, na którym leżały;
- układanie obrazków po zapamiętaniu wcześniej pokazanego wzoru.

Układanie:

- przedmiotów wg poleceń (np. „proszę połóż zabawkę na stole”);
- z patyczków przedmiotów, figur geometrycznych (wg wzoru, bez wzoru);
- przedmiotów (np. zabawek na półkach) wg podanego wzoru (np. ułóż tak samo - kot, pies, kot, miś; dokończ układanie kot, pies, kot, ...);
- klocków wg określonej zasady, np. wg koloru (żółte, czerwone, niebieskie...);
- figur geometrycznych wg podanego wzoru (koła, kwadraty itp.);
- prostych budowli wg wzoru (np. pociąg, wieża);
- mozaik z koralików;
- obrazków wg kolejności występowania po sobie: co było najpierw a co potem (dwa typowe obrazki np. jabłko – ogryzek);
- obrazków wg kolejności wydarzeń (proste historyjki obrazkowe – np. dziecko ma brudne ręce, dziecko myje ręce. Przy tego rodzaju ćwiczeniach można wprowadzić tzw. zmiany odwracalne: brudne ręce - czyste ręce, i zmiany nieodwracalne: cały kubek - potłuczony kubek);
- dopasowanie przedmiotu, klocka do właściwego miejsca (zgodnie z wycięciem);
- dopasowanie przedmiotu, klocka, figury do swojego cienia (zabawa „czyj to cień?”);
- dowolnych konstrukcji z figur geometrycznych;
- łączenie czynności i ich skutków (najpierw to, potem to - co trzeba zrobić, aby osiągnąć cel);
- nakładanie takich samych obrazków na siebie;
- układanie z różnych figur geometrycznych własnych kompozycji, nazywanie ich, odtwarzanie takich samych układów po pewnym czasie - zabawy w parach (jedna osoba komponuje wzór a druga go odtwarza).

Porównywanie:

- ze sobą dwóch takich samych przedmiotów ale różniących się jedną cechą (np. kolorem - dwie piłki: czerwona i żółta) lub dwiema, trzema cechami (np. to są klocki: okrągłe - podłużne, duże - małe, czerwone - żółte; samochody: osobowe i ciężarówki, itp.);
- dopasowanie przedmiotu do ramki;
- wielkości przedmiotów (duży, mały itp.);
- dostrzeganie podobieństw i różnic między dwoma przedmiotami (np. czym różnią się dwa misie: jeden jest duży a drugi mały; pod jakim względem są podobne);
- dostrzeganie różnic między obrazkami (charakterystyczne różnice: kolor, kształt, położenie);
- dostrzeganie przedmiotów niepasujących do całości (np. koło, koło, koło, miś; lalka, lalka, klocek).

Dobieranki, zgadywanki:

- dobieranie jednakowych figur;
- dobieranie do konturów takich samych figur i nałożenie ich na wzór;
- zgadywanie, która zabawka została schowana i określenie jej wyglądu;
- zgadywanie, który obrazek został schowany;

- rozpoznawanie obrazków po określeniu ich położenia lub określanie położenia obrazka nazwanego;
- zgadnij, co to jest? – „czarodziejski worek”: dziecko ogląda przedmiot na obrazku i szuka w worku takiego samego przedmiotu (do worka wkładamy przedmioty do pary, o charakterystycznym kształcie: zabawki, klocki, figury geometryczne).

Porządkowanie i grupowanie (klasyfikowanie):

- porządkowanie par takich samych obrazków;
- porządkowanie przedmiotów i figur geometrycznych wg jednej wybranej cechy;
- gromadzenie przedmiotów ze względu na ich przeznaczenie (np. klocki do budowania, zabawki do zabawy w domu, zabawki do piaskownicy);
- grupowanie przedmiotów ze względu na przynależność - gdzie to powinno być: tu klocki, tu ubrania, tu samochody (porządki na półkach);
- grupowanie z uzasadnieniem, dlaczego to tu nie pasuje (np. bo tu są same lalki);
- rozpoznawanie figur płaskich w dowolnym czasie, w krótkich ekspozycjach;
- różnicowanie i układanie figur geometrycznych pod względem kształtu, wielkości, koloru, położenia, itp.;
- segregowanie obrazków w grupy tematyczne.

Składanie:

- układanie obrazka wg wzoru (obrazki pocięte poziomo lub pionowo – dziecko otrzymuje dwa obrazki: jeden cały, drugi pocięty i składa go wg wzoru);
- układanie obrazków pociętych na np. 3-4 części bez wzoru (więcej części dla dzieci starszych);
- wyodrębnianie przedmiotów do policzenia (np. „wybierz ze zbioru koła i policz je”);
- liczenie przedmiotów występujących na obrazku (np. „policz ile tu jest kwiatów, chmur, kamieni, itp.”).

Ćwiczenia na materiale literopodobnym i literowym:

- układanie z patyczków znaków literopodobnych wg podanych wzorów;
- dobieranie parami kart ze znakami literopodobnymi wg zasady identyczności;
- układanie w pary takich samych znaków w zbiorze liter;
- odtwarzanie z pamięci uprzednio widzianych liter;
- różnicowanie samogłosek w szeregach liter poprzez ich wykreślanie, zamalowywanie lub oznaczenie pętlą;
- uzupełnianie brakujących samogłosek w przygotowanych wcześniej zestawach;
- wyszukiwanie w zbiorze takich samych sylab;
- identyfikowanie takich samych wyrazów w szeregach wyrazów podobnych;
- wykreślanie w ciągach wyrazów dwóch takich samych lub powtarzających się słów;
- wyodrębnianie w wyrazach ukrytych wyrazów krótszych (np. „las” – w „oklaski”, „klaser”, „laser”, „balast”, itp.);
- domina sylabowe, domina wyrazowe - dobieranie na zasadzie identyczności;
- dobieranie parami wyrazów do obrazków;
- układanie wyrazów z liter wg wzoru, dopasowywanie wyrazów do obrazków z podpisem;

- układanie wyrazów z sylab - kartoniki z obrazkami i podpisami pociętymi według sylab;
- łączenie w pary liter drukowanych i pisanych;
- segregowanie obrazków w nazwie których pojawiają się określone literki;
- różnicowanie i segregowanie liter podobnych, np. p-b, u-n, d-b (zakreśl na czerwono literę „b” a na zielono literę „d”).